

**DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT**

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres ref

Vår ref
200803291-/KRH

Dato
30.09.2008

Svar på høring om forslag til endringer i folketrygdloven - Etablering av en ordning for refusjon av pasienters utgifter til helsehjelp (ikke-sykehusbehandling) i andre EØS-land

Det vises til brev fra Helse- og omsorgsdepartementet datert 17. juni 2008 m/vedlegg.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet har kommentarer til følgende punkter i høringen - 6.2 Skillet mellom sykehusbehandling og ikke-sykehusbehandling, 7.5 Personkrets – hvem er berettiget til refusjon og 7.6 Forholdet til trygdeforordning nr. 1408/71.

6.2 Skillet mellom sykehusbehandling og ikke-sykehusbehandling

Helse- og omsorgsdepartementet ber om høringsinstansenes syn på hvordan man på en hensiktsmessig måte kan avgrense refusjonsordningen mot det som i denne sammenhengen kan ansees som sykehusbehandling. Etter at høringsnotatet ble sendt ut, presenterte Kommisjonen 7. juli 2008 sitt direktivforslag om pasientrettigheter i forbindelse med grensekryssende helsetjenester (COM(2008) 414 final) der denne grensedragningen er behandlet i artikkel 8 nr. 1 og nr. 2. Kommisjonen viser til at det ikke er noen lik definisjon av sykehusbehandling i EU og at ulike definisjoner under de forskjellige helsetjenesteordningene i EU ville kunne være en hindring for pasientenes frihet til å motta helsetjenester og konkluderer derfor at det nødvendig med en minimumsdefinisjon som er felles innen EU. Kommisjonen i likhet med Helse- og omsorgsdepartementet tar utgangspunkt i at sykehusbehandling også kan omfatte høyt spesialisert behandling eller kostnadsintensiv behandling og foreslår at Kommisjonen skal utarbeide en liste over hvilke typer behandling som faller inn under sistnevnte

kategori. Ved en eventuell innlemmelse av direktivet i EØS-avtalen, forutsatt at direktivet vedtas mht. dette punktet, må det være en forutsetning at også EFTA-landene deltar i Komiteen som skal assistere Kommisjonen ang. dette i likhet med medlemslandene, se artikkel 19. Vi har ingen andre innspill til en hensiktsmessig avgrensning av refusjonsordningen mot sykehusbehandling enn det som er foreslått av Kommisjonen.

7.5 Personkrets – hvem er berettiget til refusjon

På bakgrunn av det som er uttalt i første og annet avsnitt forstår vi departementet dit hen at i utgangspunktet er det statsborgere i EØS-land som er bosatt i EØS-området og som i Norge har rett til behandling på det offentliges regning (helt eller delvis), som vil være berettiget til refusjon etter den nye ordningen. Videre følger det av tredje siste avsnitt at nordmenn som har flyttet til utlandet og som ikke er medlem av folketrygden, ikke vil ha rett til refusjon. Etter lovforslaget til ny § 5-24 a ytes det stønad til dekning av utgifter til helsetjenester som medlemmet har hatt i annet land innenfor EØS uten at det begrenses til personer som er bosatt innenfor EØS. Vi forstår departementet dit hen at også personer som er frivillig medlem av folketrygden og som bor utenfor EØS, vil ha rett til refusjon etter den nye ordningen såfremt de har hatt utgifter til behandling i et EØS-land. Dette vil i så fall dreie seg om personer som ellers har rett til refusjon etter reglene og satsene i § 5-24.

I sjette avsnitt omtales personer som er medlem av folketrygden pga arbeid her, men som er bosatt i et annet EØS-land, og det sies at i utgangspunktet bør slike personer trolig være omfattet av refusjonsordningen. Videre vises det til at disse medlemmene og deres forsørgede familiemedlemmer har rett til ytelser i bostedslandet på samme vilkår som gjelder for trygdede der og at det av den grunn trolig ikke vil være aktuelt med refusjon etter den nye refusjonsordningen i land, som bostedslandet, hvor pasienten er berettiget til helsehjelp etter behandlingslandets ordinære regler.

Vi forstår departementet dit hen at dersom den nevnte persongruppen benytter seg av sin frihet til å motta helsetjenester i et tredjeland, dvs. ikke bosteds- eller arbeidslandet Norge, vil arbeidstakeren og dennes familiemedlemmer kunne få refusjon etter den nye ordningen såfremt vilkårene ellers er oppfylt.

7.6 Forholdet til trygdeforordning nr. 1408/71

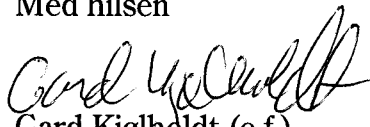
I dette punktet behandles bl.a. de tilfeller der et medlem av folketrygden har fått behandling etter forordningen under midlertidig opphold i et EØS-land og betalt en egenandel, mens behandlingen i hjemlandet er gratis. Norge er da ansvarlig, men der Norge gjør opp for seg ved et summarisk oppgjør eller er fritatt for å betale på grunnlag av avtale med behandlingslandet om at refusjonsoppgjør ikke skal foretas, legger departementet opp til at refusjon etter den nye ordningen skal være utelukket. Ved summariske oppgjør (rundsum-oppgjør) blir bostedslandet kompetent mht. utstedelse av Europeisk helsetrygdkort og dermed ansvarlig for behandlingsutgifter som vedkommende eventuelt pådrar seg i andre EØS-land enn bostedslandet. Vi er enige i

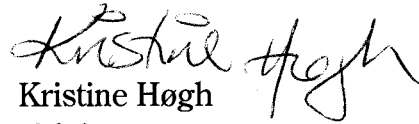
at denne persongruppen bør være utelukket fra personkretsen i den nye refusjonsordningen, og dersom det skal gis refusjon på grunnlag av fri flyt av tjenester, bør det være bostedslandet som eventuelt yter refusjon.

Når det gjelder medlemmer av folketrygden som har fått behandling i et EØS-land som Norge har avtalt avkall på refusjon med, er vi usikre på om dette skal være utslagsgivende for om de kan få refusjon eller ei etter den nye ordningen. Det faktum at trygdemyndighetene i to eller flere land avtaler seg i mellom av administrative grunner at det ikke skal foretas oppgjør for helsetjenester under midlertidig opphold, kan ikke frata pasientene rettigheter som de eventuelt ellers har som følge av EØS-avtalens bestemmelser om fri flyt av tjenester og eventuelt et direktiv som vil kunne gi rett til en alternativ refusjonsordning.

Departementet har ingen øvrige merknader.

Med hilsen

Gard Kjølhøldt (e.f.)
f. avdelingsdirektør

Kristine Høgh
rådgiver